

Statsminister Gro Harlem Brundtland

TALE TIL STATSMINISTER ESKO AHO VED MIDDAG I PARKVEIEN, 25. JUNI 1991.

Første gang vi to møtte hverandre som statsministre, var under EFTAs regjeringssjefsmøte i Wien i forrige måned. Det sier sitt om de utfordringer Finland og Norge står sammen om å møte. Lenge mente mange at den nordiske vei sto som et alternativ til den europeiske. Slik er det ikke lenger. Norden er i dag en livskraftig del av Europa. Det nordiske samarbeidet skal ikke skjerme oss fra europeisk samarbeid, det skal tvert i mot gjøre vår deltakelse og innflytelse større.

Mellom de nordiske land eksisterer det en naturlig nærhet. At du så raskt etter regjeringsskiftet valgte å besøke de nordiske hovedstedene, understreker den vekt også din regjering legger på det nordiske samarbeidet. Det er en stor glede for meg å kunne ønske deg og dine medarbeidere hjertelig velkommen til Norge og denne middagen her i kveld.

Det er naturlig at europeisk integrasjon står øverst på dagsorden når vi møtes. I over to år har våre to land arbeidet målrettet for å få til en god og omfattende EØS-avtale. Ja, vi kan faktisk si at Norge og Finland har stått hverandre spesielt nær i disse forhandlingene. Vi sto sammen om målene, vi har holdt fast ved dem, og nå har vi løsningen i sikte. Det politiske gjennombruddet i Luxembourg i forrige uke er nettopp et resultat av politisk vilje til å nå resultater. Din regjering's umiddelbare og klare prioritering av EØS-forhandlingene ga et viktig bidrag til fast EFTA-opptreden i de siste og avgjørende rundene på ministernivå.

Med EØS-avtalen knytter vi nye bånd i Vest-Europa. Men vi gir samtidig et bidrag til europeisk arkitektur i bredere forstand. Vi trenger samarbeidsordninger som knytter det nye Europa sammen, vi trenger

løsninger som går på tvers av de gamle skillelinjene. Nå forhandler de nye østeuropeiske demokratiene om assosieringsavtaler med EF og frihandelsavtaler med EFTA. Vi kan etterhvert oppleve en utvidelse av EØS til også å gjelde disse landene.

Etter ditt besøk i Danmark er det kanskje ikke helt passende å snakke om å bygge nye broer i det nordiske samarbeidet. I takt med den europeiske integrasjonsprosessen må vi likevel vie tid og krefter til å videreutvikle samarbeidet mellom de nordiske land. Vårt kulturelle og historiske fellesskap gir oss helt særegne muligheter til å påvirke den europeiske utviklingen. Vi har vist vei tidligere. I mange år har vi hatt et felles arbeidsmarked. I mange år har våre innbyggere kunnet krysse landegrensene i Norden uten pass. Jeg vil gjenta mitt ønske om at vi bør styrke den politiske dimensjon ved det nordiske samarbeidet. Overalt ellers i Europa bygges det politiske samarbeidet ut. Da må ikke vi stå stille.

I det europeiske samarbeidet møter Finland og Norge land som ligger i sør. Men vi har også felles utfordringer å møte i Nord. Vårt samarbeid for å få stoppet miljø-ødeleggelsene fra de sovjetiske nikkel-verkene på Kola-halvøya er i seg selv banebrytende. De nordlige deler av våre land trues direkte av utslipp utenfor våre landegrenser. Vi har presentert Sovjetunionen med et fremtidsrettet tilbud som både kan løse miljøproblemene og som kan videreutvikle samarbeidet i Nord.

Miljø er en fellesnevner for en ny dimensjon ved internasjonalt samarbeid. Dette ser vi også mellom Norge og Finland. Vi deltar i arbeidet under Helsingforskommisjonen om løsning av forurensningsproblemene i og omkring Østersjøen. Sammen arbeider vi for å verne miljøet i Arktis.

Kanskje kan Norge også være med på å finne en miljøvennlig løsning på Finlands fremtidige energibehov. Utviklingen lover godt for det videre

samarbeidet. Neste kom i fjor inn på den norske kontinentalsokkel, og selskapet er senere gitt nye rettigheter av norske myndigheter. Kværners kjøp av Masa Yards viser at også norske selskaper kan tilføre finsk industri nye muligheter. Vår samhandel er betydelig, og vi kan vente at EØS-avtalen vil gi nye impulser til handelen og det øvrige økonomiske samkvem mellom Norge og Finland.

Kjære Statsminister,

Finland og Norge har grunnleggende felles interesser å ivareta. Opp gjennom årene har vi sammen og hver for oss arbeidet for å bevare stabilitet, ro, sikkerhet og avspenning i den nordlige del av Europa. Jeg er glad for at vi har gode kontakter også om disse spørsmål.

Finland og Norge har stått sammen om EØS-forhandlingene. Jeg tror vi vil stå sammen også i vår videre deltakelse i europeisk integrasjon og samarbeid. Om få dager overtar Finland formannskapet i EFTA. Ennå gjenstår det krevende runder i EØS-forhandlingene. Ingenting er da bedre enn at finsk sisu får prege EFTAs stødige kurs. Vi føler oss trygge på at du, handelsminister Salolainen og deres dyktige medarbeidere vil ivareta våre felles interesser på den beste måte.

Jeg vil utbringe en skål for Finland og Norge og for Finlands nye statsminister.